

DEN NORSKE KIRKE

Bekkelaget og Ormøy menighet

Kirkerådet
Pb. 799 Sentrum
0106 OSLO

Dato: 01.11.2018

Vår ref: 18/00091-3

Deres ref:

Hørings svar ny kirkeordning

Menighetsrådet i Bekkelaget og Ormøy har diskutert høringssaken om ny kirkeordning, jf brev fra Kirkerådet av 20. september, 2018, med vedlegg. Saken ble drøftet i menighetsrådet den 24. oktober 2018 i sak 53/18 og vil uttale følgende:

I det alt vesentlige finner vi at den kirkeordning som foreslås, viderefører den nå gjeldende kirkeloven. Noen spørsmål forblir uavklarte, blant annet slike som er forbundet med den framtidige finansieringsmåten, men disse vil det ventelig bli anledning til å komme tilbake til. Dette betyr at det i denne omgang er få kontroversielle spørsmål – om de da ikke allerede var kontroversielle i den kirkelov som videreføres.

Noen punkt fortjener allikevel oppmerksomhet, og vi har valgt å konsentrere oss om to.

Ansvar for økumenikk, interreligiøs dialog og internasjonalt samarbeid

På side 13 i høringsnotatet foreslås det at det nåværende Mellomkirkelig råd omgjøres til et fagutvalg og skifter organisatorisk forankring fra Kirkemøtet til Kirkerådet og Bispemøtet. Argumentasjonen for dette ligger i de «endrete rammebetingelsene for økumenikk, interreligiøs dialog og internasjonalt samarbeid» siden 1948. Dette, sies det, er tydeligere blitt et ansvar for hele kirken. Vi leser dette som et opplegg for å plassere beslutninger innen saksfeltet hos sentralkirkelige organ, mens det nye mellomkirkelige rådet skal fungere som faglig premissleverandør, omlag tilsvarende den rolle Teologisk nemnd har hatt på området. Vi anerkjenner premisset om at disse sakene i større grad enn før er sentrale for hele kirka, men med mindre en sikrer et fast og øremerket sekretariat for feltet, ser vi en fare for at forslaget til organisatorisk omgjøring i praksis kan medføre en ansvarspulverisering og dermed en svekkelse av økumenikk, religionsdialog og internasjonalt samarbeid.

Sokn og menighet

Vi finner det videre viktig å rette søkelyset mot kirkeordningens forståelse av begrepene sokn og menighet. I høringsdokumentet kommenteres den tette forbindelsen mellom de to. Hovedgrepet er at «sokn» oppfattes som et geografisk avgrenset territorium, mens «menighet» er betegnelsen på de dømte kirkemedlemmer som bor innen soknet. Denne tilordning av betegnelsene til hverandre har ligget til grunn at vår kirkeordning har kunnet *identifisere* sokn og menighet, jfr også vaklingen mellom å omtale rådsorganet som sokneråd og menighetsråd.

I de seinere år har vi sett ei rekke sammenslåinger av sokn, først og fremst i de større byene. I mange tilfelle har allikevel virksomheten i alle/begge de tidligere soknekirkene

fortsatt som før. Dette er tilfelle hos oss. Grunnen til å opprettholde virksomheten i en kirke som ikke lenger er soknekirke, var i vårt tilfelle at det nye sammenslåtte «storsoknet» hverken geografisk, kulturelt eller sosialt utgjorde noen naturlig enhet. Følgen er at vi har blitt et sokn der det er tre forskjellige gudstjenestefeirende lokalmiljøer med svært lite sosialt overlapp. Det kunne være fristende å uttrykke dette ved si at vi har ett sokn med tre menigheter, men denne uttrykksmåten butter mot innarbeidet språkbruk. Der er «sokn» og «menighet» fortsatt identifisert. Men så lenge dette gjelder, mangler vi et godt ord for de lokale gudstjenestefeirende miljøene, både i kirkeordningen og i mer uformell sammenheng. I lys av det teologiske grunnlag for at soknet er den grunnleggende enhet i kirka, nemlig at det er den lokale gudstjenestefeirende menighet som er «det egentlige «sted» for kirkens kall og oppdrag» (s.3), finner vi dette beklagelig. I vårt sokn har vi tre slike «steder», og disse er, slik soknebegrepet har utviklet seg, oversett i kirkeordningen. Utviklingen med soknesammenslåinger viser at det moderne soknet er en økonomisk-administrativt begrunnet enhet. Vi bestrider ikke at spørsmålet om hva som er økonomisk-administrativt hensiktsmessig gir viktige premisser for inndeling og avgrensning av sokn, og vi mener ikke at vår sammenslåing ikke burde ha funnet sted. Men slike hensiktsmessighetsbetraktninger er ikke teologi, og vi savner en tydeligere bevissthet om den størrelse som i teologisk forstand er den grunnleggende enhet i kirka.

Den påpekte utvikling innebærer ikke bare en terminologisk utfordring. Slik vi ser det, er det viktig at den teologiske sett grunnleggende enhet i kirka, blir sett og anerkjent i vår kirkeordning også når den sammen med andre inngår i et større sokn. Dette dreier seg blant annet om mulighetene for å bli hørt i det rådsorgan som er ansvarlig for virksomheten. Da våre to sokn ble slått sammen, ble det lagt stor vekt på å oppnå en rimelig fordeling av rådsmedlemmer fra de to i det nye menighetsrådet. Vi ser at vi ved det forestående kirkevalget ikke vil rå over virkemidler som kan sikre at alle deler av det nye soknet fortsatt blir representert i rådet. Så langt vi forstår gjeldende regelverk, vil det utelukkende være i nominasjonsfasen det er mulig å tenke geografisk representativitet, men uansett hvordan en nominerer, er det ikke mulig å sikre at valgresultatet gir en rettferdig eller rimelig fordeling av rådsmedlemmene.

Vi antar at et analogt problem vil gjelde i de tilfellene der flere sokn velger å ha felles menighetsråd, jfr høringsbrevets kommentar til §15, s.7, der det framgår at dette ikke nødvendigvis trenger være en forsøksordning. Ordningen og kommentaren er imidlertid taus om de involverte soknenes behov for medbestemmelse, om hvordan valget til et slikt felles menighetsråd skal foregå for å sikre en rimelig representativitet, samt om hva slags organ som kan eller bør opprettes på det enkelte soknenivå.

Det vil i slike tilfelle være naturlig å tenke seg en modell der hvert område/sokn velger et bestemt antall rådsmedlemmer, og vi ønsker at en slik ordning blir nærmere utredet og, eventuelt, utprøvd. Dette være nevnt, selv om vi antar slike spørsmål blir regulert andre steder enn i kirkeordningen.

Imidlertid tenker vi at det allerede i denne omgang, dvs i kirkeordningen, er viktig å signalisere en tydelig anerkjennelse av de lokale gudstjenestefeirende forsamlinger som er del av et «storsokn» eller som er sokn uten eget menighetsråd. Selv om et menighetsråd uansett vil stå fritt til å etablere lokale underutvalg, mener vi en uttrykkelig omtale av denne muligheten gir en viktig, og etter vårt syn påkrevet, signaleffekt. Vi foreslår derfor at følgende passus innlemmes i kirkeordningen:

I tilfelle der flere sokn har felles menighetsråd, eller der flere områder med hver sin kirke og et tilknyttet gudstjeneste- og menighetsliv inngår i ett og samme sokn, kan menighetsrådet utpeke lokale kirkekomiteer som, på delegasjon fra menighetsrådet, leder menighetsarbeidet i sitt sokn eller område.

Med vennlig hilsen

John Gjertsen
Daglig leder

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Kopi til:
Trond Skard Dokka

Steinhammerveien
20b

1177 OSLO

Mottakere:
Kirkerådet

Pb. 799 Sentrum

0106 OSLO